

TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA
JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA

MTAALA WA SHULE ZA MSINGI

GREDI YA 2

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini,
kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN: 978-9914-43-071-4

Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU

Serikali ya Kenya imejitolea kuhakikisha kuwa malengo ya sera ya elimu, mafunzo na utafiti yanatimiza maazimio ya Katiba ya Kenya, 2010, Ruwaza ya Kenya, 2030, Sera ya Mtaala ya Kitaifa ya 2019, Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa na mikataba ya kieneo na kimataifa ambayo Kenya ni mshirika. Katika kutimiza kauli mbiu ya Elimu ya Msingi, Wizara ya Elimu imefanikiwa kuanzisha utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika viwango vya Chekechea, Shule za Msingi na Shule za Junia.

Utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi unahusisha ufuatiliaji na tathmini ili kuhakikisha kwamba umefanikiwa. Baada ya kutekelezwa kwa mtaala huu kwa awamu ya kwanza ya miaka mitano, tathmini tamati ya utekelezwaji huu ilifanywa ili kubaini iwapo matokeo yanayotarajiwa kama yanavyoeliezwa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (BECF) yalifikiwa. Serikali ya Kenya iliunda jopokazi ya Rais ya: *Presidential Working Party on Education Reforms (PWPER)* mwaka wa 2022 kushughulikia masuala nyeti yanayotatiza sekta ya elimu. Jopokazi hii ya rais ilitoa mapendekezo mbalimbali yanayoathiri elimu nchini yaliyochochea kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu. Mapendekezo ya jopokazi hii, ripoti za kuangalia utekelezaji wa mtaala, ripoti za tathmini tamati kuhusu utekelezwaji wa elimu ya msingi kiawamu na taarifa kutoka kwa wanaotekeleza mtaala na washikadau wengine zilichangia usawashishi na kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu ya awali. Mtaala uliofanyiwa marekebisho wa shule za msingi unatoa nafasi kwa wanafunzi kukuza uwezo wa kusoma na kuandika pamoja na mbinu za kuweza kuhesabu (*basic literacy and numeracy*) na kuweza kuingiliana na mazingira yao. Wanafunzi wanajenga juu ya umilisi walioupata katika shule za chekechea na pia kuwaandaa kujiunga na shule ya msingi ya juu.

Mtaala unawasilisha Malengo ya Elimu ya Taifa, Matokeo yanayotarajiwa ya kiwango, kauli kiini, matokeo ya kijumla yanayotarajiwa, mada na mada ndogo. Mtaala pia unatoa matokeo maalum yanayotarajiwa, shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa, maswali dadisi yaliyopendekezwa, umilisi wa kimsingi, masuala mtambuko, maadili na pia viwango na vigezo vya kutathmini.

Ni matumaini yangu kwamba mitaala hii itatumwa na mashirika ya serikali na washikadau wengine kupanga kikamilifu na kutekeleza wa Mtaala wa Kiumilisi.

**HON. EZEKIEL OMBAKI MACHOGU, CBS
WAZIRI WA ELIMU
WIZARA YA ELIMU**

DIBAJI YA KATIBU MKUU

Mwaka wa 2019 Wizara ya Elimu ilizindua utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi kuitia mfumo wa ana kwa ana. Daraja ya chini ya Shule za Msingi ni kiwango cha kwanza katika elimu ya msingi baada ya masomo ya Chekechea katika muundo uliotolewa katika **Basic Education Act of 2013. Mitaala iliyofanywa upya imejengwa katika msingi wa elimu ya Chekechea. Inawapatia wanafunzi nafasi ya kuingiliana na mazingira yao pamoja na kukuza mbinu za kusoma, kuandika pamoja na kuhesabu. Hii inaoana na ruwaza na mwito wa mageuzi ya mtaala kama inavyoilezwa katika Mtaala wa Kiumilisi.** Kiwango hiki cha elimu ni muhimu katika kuchangia kufikia ruwaza na mwito wa mabadiliko yanayoendelea ya kimtaala kama ilivyoilekezwa katika Mswada Elekezi Nambari 1 wa mwaka 2019 kuhusu Katika kuafikia elimu na mafunzo yenye ubora na jumuishi kwa maendeleo endelevu nchini Kenya. Mswada Elekezi huo unaeleza kuhusu kuvuka kutoka mtaala wa Kimafunzo na kuzingatia kukuza vipawa vya kila mwanafunzi

Mitaala ya shule za msingi daraja ya chini katika juzu tatu:

Juzu ya kwanza: English Language Activities na Kiswahili Mazoezi ya Lugha.

Juzu ya pili: Indigenous Language Activities na Creative Activities.

Juzu ya tatu: Mathematical Activities, Environmental and Religious Activities.

Mitaala hii inalenga kukuza umilisi wa mwanafunzi kwa kutoa maeleo yanayooana na mihimili ya Mtaala wa Kiumilisi. Mitaala hii pia inalenga kuelekeza wasomi kwa njia ifaayo na kusaidia ujifunzaji ili kuwasaidia wanafunzi kufikia matokeo yanayotarajiwa. Inatoa mapendekezo ya shughuli za ujifunzaji za kimwingiliano ili kufanya ujifunzaji uwe wa kupendeza, kisisimua na kuburudisha.

DKT. BELIO KIPSANG

KATIBU MKUU

IDARA YA SERIKALI YA ELIMU YA AWALI NA E **LIMU YA MSINGI**

WIZARA YA ELIMU

SHUKRANI

Sheria Nambari 4 ya 2013 (Toleo jipya 2019) ya Taasisi ya Ukuzaji Mitaala ya Kenya (KICD) inaipa uwezo Taasisi kukuza Mitaala na vifaa vya msaada kwa mtaala kwa elimu ya msingi na ya vyuo vya Elimu na Mafunzo. Mchakato wa ukuzaji mtaala wa kiwango chochote huhusisha utafiti, ulinganishi wa kimataifa, na uhushishaji mkubwa wa wadau wa elimu. Kupitia kwa mchakato huu wa utaratibu na wa kimashauriano, KICD ilizua wazo la Mtaala wa Kiumilisi (CBC) kama ilivyoolezwa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (KICD), 2017. Unaitikia mahitaji ya karne ya 21 na matamano yanayooelezwa katika Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya 2030, Kanuni za Jumuia ya Afrika Mashariki na maelekezo kuhusu shirika la *International Bureau of Education*. (IBE) na Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SGD).

KICD hufadhiliwa na Serikali ya Kenya ili kutekeleza majukumu na mipangilio ya serikali na sekta ya elimu. Pia, Taasisi hupata misaada kutoka kwa mashirika mengine ya kimaendeleo yanayoangazia miradi teule. Mitaala ya Gredi ya 1-3 imekuzwa kwa ufadhili wa Benki ya Dunia kupitia mradi wa *Kenya Primary Education Equity in Learning Programme (KPEELP)*, chini ya usimamizi wa Wizara ya Elimu. Tuna shukrani nyingi kwa msaada wa serikari kupitia Wizara ya Elimu na washirika wetu wa kimaendeleo kwa sababu ya sera, rasilimari na msaada pia wa kiufundi. Shukrani maalum kwa Waziri wa Wizara ya Elimu, Katibu Mkuu wa Wizara ya Elimu Idara ya Serikali ya Elimu ya Awali na ya Msingi kwa mchango wao.

Ningependa kuwashukuru wakuza mitaala wa KICD na wafanyakazi wengine, walimu wote na wanaelimu wengine walioshiriki kama wanajopo, sekta mbalimbali za serikali (SAGAs) na wawakilishi wa wadau mbalimbali walioshiriki kuandika mitaala hii ya Gredi ya 1-3. Kuhusiana na hili, ningependa kumshukuru Katibu wa Tume ya Kuwaajiri Walimu (TSC) na Ofisa Mtendaji Mkuu wa Baraza la Kitaifa la Mitihani (KNEC) kwa msaada wao katika mchakato wa kukuza mitaala hii. Mwisho, nalishukuru baraza la KICD kwa maongozi yake katika ukuzaji wa mitaala. Nawahakikisha waalimu, wazazi na washikadau wengine kuwa, mitaala hii itaelekeza ipasavyo utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika Gredi ya 1-3 na kuwaandaa wanafunzi vilivyo kujunga na Gredi za 4-6.

PROF. CHARLES O. ONG'ONDO, MBS
MKURUGENZI/OFISA MTENDAJI MKUU
TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

YALIYOMO

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU	iii
DIBAJI YA KATIBU MKUU	iv
SHUKRANI.....	v
MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA	vii
MGAO WA VIPINDI.....	ix
MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI	ix
KAULI KINI	x
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI	x
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 1	1
MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA	84
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 2	90
MWONGOZO ULIOPENDEKEZWA WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA	178
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 3	184
MWONGOZO WA VIGEZO NA VIWANGO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA	268
KIAMBATISHO: SHUGHULI YA HUDUMA YA KIJAMII INAYOCHANGIA UJIFUNZAJI (CSL)	274

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa

Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakanya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa

Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

a) Mahitaji ya kijamii

Elimu nchini Kenya lazima iwatayarische vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutoptokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutoptokana na mabadiliko haya.

b) Mahitaji ya kiuchumi

Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

c) Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda

Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda. Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza

Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinaksi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini

Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenyewe nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji

Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.

Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishi za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya

Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine

Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwalekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira.

Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo mionganoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kuijepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwalekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

MGAO WA VIPINDI

	Somo	Vipindi Vilivvopendekewza
1.	Indigenous Language Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities / Kenya Sign Language Activities	4
3.	English Language Activities	5
4.	Mathematical Activities	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities	4
7.	Creative Activities	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		31

MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI

Kufikia mwisho wa elimu ya msingi, mwanafunzi aweze:

- a) kuwasiliana apasavyo akitumia mbinu za mazungumzo na ishara katika miktadha mbalimbali,
- b) kudhihirisha ufahamu wa hali ya juu wa dhana mbalimbali katika kusuluuhisha matatizo ya kila siku,
- c) kutumia ujuzi wa kijamii, mienendo na maadili ya kidini kwa nia ya kuchangia kukua kwa jamii,
- d) kukuza talanta kwa nia ya kujiendeze na kujifanikisha,
- e) fanya maamuzi kutokana na ufahamu wa mambo kama mwananchi wa kitaifa na kimataifa mwenye jamii zenyenye demokrasia tofauti katika ulimwengu huru,
- f) ibua mikakati bunifu inayoweza kuifadhi na kudumisha mazira,
- g) kutumia ujuzi wa kidijitali kujifunza na kujifurahisha,
- h) kufurahia haja ya umuhimu wa tamaduni nyingi na zenyenye utajiri kwa nia ya kutegemeana kwa binadamu.

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika shule za msingi. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa kiwango cha chini, mwanafunzi aweze:

- a) kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano,
- b) kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi,
- c) kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali,
- d) kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani,
- e) kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali,
- f) kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 2

1.0 SHULENI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	1.1.1 Maamkuzi na Maagano (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maamkuzi na maagano ya nyakati za siku, b) kuamkua na kuitikia maamkuzi na maagano ya nyakati za siku, c) kufurahia kuamkua na kuagana ili kujenga mshikamano wa kijamii.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua maneno yanayotumiwa katika maamkuzi mbalimbali ya nyakati za siku (<i>habari ya asubuhi, habari ya mchana, Habari ya jioni, siku njema</i>) kutoka kwenye chati, vitabu, kadi maneno, mti maneno, michoro, picha au vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake, • kutazama picha za watu wakisalimiana na kuagana akishirikiana na wenzake kujadili picha hizo, • kutazama video inayoonyesha watu wakitumia maamkuzi na maagano ya nyakati za siku, • kuigiza na mwenzake maamkuzi na maagano mbalimbali. 	Tunaamkuana vipi wakati wa asubuhi, mchana na jioni?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika kazi ya kikundi na kujadiliana kuhusu maamkuzi na maagano ya nyakati za siku. 				

- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama watu wakisalimiana na kuagana.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza ipasavyo maamkuzi na maagano ya nyakati mbalimbali.
- Uwazaji kina na utatuizi wa matatizo: mwanafunzi anapojadili picha za watu wanaoamkuana na kuagana.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowaamkua wengine kwa heshima.
- Upendo: mwanafunzi anapowaamkua na kuwaaga wenzake.
- Amani: mwanafunzi anapowaamkua na kuwaaga wenzake.

Masuala mtambuko:

Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapojumuika na wenzake katika kuigiza maamkuzi na maagano darasani, shulenii na katika mazingira yake.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya maamkuzi na maagano aliyojifunza katika somo la Kiwahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.2 Kusoma	1.2.1 Kusoma Ufahamu <i>Kusoma kifungu.</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vyatufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 31 - 34 na kutambua msamati wa suala lengwa akiwa peke yake, au na wenzake, ● kutumia msamati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, ● kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vyatufahamu akiwa na wenzake, ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake, ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa na wenzake, ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma, ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu kuhusu suala lengwa. 	Kusoma kifungu ili ufahamu ujumbe unafanya nini?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuchangia katika kutambua msamiati, kutabiri na kujibu maswali.
- Uwazaji wa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotoa utabiri kutokana na picha na kuchangia katika kujibu maswali.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kijiditali kusoma hadithi na kutazama picha.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa kikundi kujadiliana.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika matumizi ya vifaa vyta kidijitali darasani.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapoeleza mafunzo kutokana na kifungu kuhusu suala lengwa.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma hadithi na pia kujadili picha ukakamavu wake unaimarika.
- Utunzaji na matumizi yafaayo ya vitu vinavyopatikana shulen: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya kusoma kwa ufahamu na alijojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.3 Kuandika	1.3.1 Hati nadhifu: Sentensi: <i>Maumbo yanayofaa, kutoacha nafasi baina ya herufi katika neno, kuacha nafasi kati ya neno lingine),</i> (Vipindi 3)	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua hati nadhifu katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia hati nadhifu, c) kufurahia kuandika akizingatia hati nadhifu. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua hati nadhifu kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akiwa na wenzake, • kujadili na wenzake kuhusu hati nadhifu kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali, • kuandika sentensi fupi kuhusu suala lengwa akizingatia hati nadhifu, • kuwasilisha darasani sentensi zake ili wenzake wamtolee maoni, • kumwandikia mzazi au mlezi sentensi fupi kuhusu suala lengwa akizingatia hati nadhifu. 	Je, ni mambo gani unayozingatia wakati wa kuandika?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu hati nadhifu. Pia, anaposhiriki kikamilifu kuandika akiwa na wenzake katika kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotambua hati nadhifu katika kifaa cha kidijitali.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoandika akizingatia hati nadhifu.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapotambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli ya kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi.

Masuala mtambuko:

- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapojadili na wenzake kuhusu hati nadhifu uwezo wake wa uandishi bora unakuzwa.
- Usalama mtandaoni: mwanafunzi azingatie hatua za kiusalama anapotambua hati nadhifu kwenye kifaa cha kidijitali.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya kuandika kwa hati nadhifu anayojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilopendekezwa
1.4 Sarufi	1.4.1 Matumizi ya Wewe na Nyinyi (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua wewe na nyinyi katika sentensi, b) kutumia wewe na nyinyi ipasavyo katika sentensi, c) kufurahia kutumia wewe na nyinyi katika mawasiliano.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusikiliza kifungu au wimbo unaohusu nafsi ya pili (wewe na nyinyi), kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali, • kusoma vifungu vilivyo na nafsi ya pili (wewe na nyinyi) akishirikiana na wenzake, • kutumia nafsi ya pili (wewe na nyinyi) umoja na wingi kwa kuigiza mazungumzo na wenzake katika kikundi (<i>k.m: Wewe unasoma - Nyinyi mnasoma; Wewe ulienda shulen - Nyinyi mlienda shulen.</i>), • kujaza nafasi kwa kutumia wewe na nyinyi, • kutaja zoezi la nafsi ya pili kwenye tarakilishi kwa kuburura majibu sahihi na kujaza nafasi akielekezwa na mwalimu, • kuwasiliana na mzazi au mlezi wake kwa kutumia nafsi ya pili (wewe na nyinyi). 	Ni neno gani unaloweza kutumia kuwataja wenzako bila kutaja majina yao?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kutoa mifano kwa kutumia **wewe na nyinyi**.
- Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya **wewe na nyinyi**.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza matumizi ya **wewe na nyinyi**.
- Kujihamini: mwanafunzi anapoweza kutumia wewe na **nyinyi** ifaavyo.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anashirikiana na wenzake katika kuigiza matumizi ya wewe na mimi na kutekeleza majukumu yake ipasavyo.
- Heshima: mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake na kuwapatia nafasi kushiriki katika majadiliano.
- Upendo: mwanafunzi anapokuwa tayari kushirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji.

Masuala mtambuko:

Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali kuigiza mazungumzo ya nafsi ya pili **wewe na nyinyi**.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matumizi ya wewe na nyinyi aliyojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*.

2.0 HAKI ZANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.1 Kusikiliza na Kuzungumza	2.1.1 Matamshi Bora. <i>Sauti: /p/, /f/, /v/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua silabi za sauti lengwa katika maandishi, b) kutamka ipasavyo silabi za sauti lengwa katika maandishi, c) kutamka maneno mepesi yanayotokana na sauti lengwa katika maandishi, d) kusoma ipasavyo sentensi nyepesi zenyе sauti lengwa kwa matamshi bora, e) kuchangamkia usomaji bora wa maneno yanayotumia sauti	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua silabi kwenye maneno yenye sauti lengwa katika sentensi akiwa na wenzake, ● kusikiliza silabi lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, ● kutamka silabi za sauti lengwa akiwa peke yake au na wenzake, ● kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali, ● kutamka maneno yenye sauti lengwa yaliyotamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali akiwa peke yake, au na wenzake akizingatia matamshi bora, ● kusikiliza sentensi zenyе sauti lengwa zikisomwa na mwalimu, 	Je, kwa nini ni vizuri kutamka maneno vizuri tunapozungumza?

		<p>lengwa katika mawasiliano.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, ● kusoma sentensi za sauti lengwa zilizosomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake kwa kuzingatia matamshi bora, ● kujirekodi kwa kutumia kifaa cha kidijitali akitamka sentensi za sauti lengwa na kuwatumia wenzake ili watazithmini, ● kukariri mashairi na nyimbo katika tamasha za mziki au kwenye hafla shulenii ili kuboresha matamshi kwa kusaidiwa na mwalimu, ● kuwasiliana na mzazi au mlezi wake kwa kutumia maneno yenye sauti lengwa. 	
--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisoma sentensi na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo darasani.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa katika sentensi.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za kikundi na kuwakosoa kwa heshima.

Masuala mtambuko:

- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujirekodi na kutumia wenzake azingatie hatua za kiusalama.
- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake darasani kutamka sauti lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matamshi bora, stadi anayojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.2 Kusoma	2.2.1 Kusoma kwa ufasaha. <i>Sauti: /p/, /f/, /v/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yenyе sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno yenyе sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, au na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kuhusu haki za mtoto (<i>k.v. upendo, mavazi, makao, chakula</i>) kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika akiwa peke yake, au na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 33 kwa dakika</i>) na kwa kuzingatia viakifishi, ● kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akiwa peke yake, au na wenzake, ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali akiwa peke yake, au na wenzake, akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi ifaayo na ishara zinazofaa, 	Je, ni mambo gani unayozingatia ili kusoma kwa ufasaha?

		<p>kwa kuzingatia ishara zifaazo,</p> <p>f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi na ishara zifaazo. 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua sauti na kusoma maneno na sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma maneno na sentensi zenyе sauti lengwa.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kutoa mchango wao.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anapotangamana na kushirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapochukua majukumu mbalimbali katika kazi ya kikundi.

Masuala mtambuko:

- Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kuhusu haki za watoto akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo, sauti inayosikika na ishara zifaazo.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kinachuzungumzia suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma anayojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika (Vipindi 3)	2.3.1 Hati Nadhifu <i>Herufi Kubwa</i>	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mpangilio ufaao wa herufi kubwa katika matini, b) kuandika herufi kubwa ipasavyo katika maneno na sentensi, c) kufurahia kutumia herufi kubwa ipasavyo katika maneno na sentensi ili kuboresha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua mpangilio ufaao wa herufi kubwa katika matini (<i>k.v. kadi maneno, mti maneno, picha, chati, kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k.</i>) akiwa peke yake, au na wenzake, ● kunakili maneno na sentensi kuhusu mada lengwa (<i>k.v upendo, kupata elimu, chakula, mavazi, makazi</i>) kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi kubwa, ● kutunga na kuandika sentensi fupi akizingatia mpangilio ufaao wa herufi kubwa, ● kushirikiana na wenzake kutathmini sentensi walizotunga, ● kumwandikia mzazi au mlezi maneno kwa kutumia mpangilio ufaao wa herufi kubwa na hati nadhifu. 	Je herufi kubwa huwa na sifa gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwaonyesha wenzake herufi kubwa ilipotumiwa katika maneno na sentensi. Pia anaposhiriki kutambua na kuandika herufi kubwa katika kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika herufi kubwa katika maneno na sentensi akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomwandikia mlezi au mzazi wake maneno kwa kutumia herufi kubwa ipasavyo.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi.

Masuala mtambuko:

- Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaponakili maneno na sentensi kuhusu haki za watoto kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya herufi kubwa katika somo hili na anayojifunza katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	2.4.1 Umoja na Wingi wa Vifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi, b) kuandika vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kutumia vifungu vya maneno katika umoja na wingi.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi katika matini mbalimbali, kadi maneno, mti maneno, vifaa vya kidijitali, • kuandika vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake. (<i>k.v chakula changu-vyakula vyetu</i>) • kujaza nafasi kwa kukamilisha vifungu vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, • kushiriki katika mchezo wa kupanga kadi za vifungu vya maneno akiambatanisha umoja na wingi, • kumwonyesha mzazi au mlezi wake vifungu vya maneno alivyoviandika kwa umoja na wingi. 	Umoja na wingi wa vifungu huwa na sifa gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vifungu nya maneno.
- Uwazaji kina na utatuza wa matatizo: mwanafunzi anapotambua vifungu nya maneno katika umoja na wingi.
- Kujihamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika vifungu nya maneno katika umoja na wingi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vifungu nya maneno katika umoja na wingi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia na kutunza vifaa nya kidijitali ipasavyo.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli ya kuandika vifungu nya maneno mawili katika umoja na wingi.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposhiriki kuandika sentensi kuhusu haki za watoto.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya umoja na wingi katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*. .

3.0 LISHE BORA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.1 Kusikiliza na Kuzungumza	3.1.1 Maneno ya Heshima na Adabu <i>Hodi, karibu, tafadhali, ninaomba, nisamehe na nashukuru.</i> (Vipindi 3)	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua maneno ya heshima na adabu yanayotumiwa katika jamii, b) kutumia ipasavyo maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano akiambatanisha na hisia zifaazo, c) kuthamini matumizi ya maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano ya kila siku. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua maneno ya heshima na adabu yanayotumiwa katika jamii, • kujadili ni lini maneno husika yanatumiwa katika mawasiliano akiwa na wenzake, • kutazama michoro mbalimbali na kujadili neno linalofaa kutumiwa katika miktadha husika, • kutazama video kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu, 	Maneno ya adabu huwa na sifa gani?

			<ul style="list-style-type: none"> • kuambatanisha matumizi ya maneno ya heshima na adabu katika mazungumzo na hisia katika maigizo, • kuwasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia maneno ya adabu na heshima ifaavyo. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki na kuchangia kikamilifu katika majadiliano kuhusu maneno ya heshima na adabu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama maigizo kuhusu vitendo vya heshima na adabu.
- Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu.
- Uraia: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili matumizi ya maneno ya heshima na adabu.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapotumia maneno ya heshima na adabu.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kutoa hoja zao katika kikundi na pia anapotumia maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano.
- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotazama video kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu azingatie hatua za kiusalama.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya maneno ya heshima na adabu katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala hili la lishe bora na masuala yanayofunzwa katika somo la *Environmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	3.2.1 Kusoma kwa ufahamu <i>Kusoma kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha hadithi, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha hadithi, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 35 -38 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>afya, nguvu, protini, wanga, vitamini</i>) akishirikiana na wenzake, ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake, ● kutabiri ujumbe wa kifungu cha hadithi kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake, ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha hadithi akiwa na wenzake, ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma, ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akiwa na wenzake, 	Je unazingatia nini ilikupata ujumbe katika ufahamu?

		<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa. 	
--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kuchangia kikamilifu katika kueleza ujumbe wa kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali kutazama picha na kusoma kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomsomea mzazi au mlezi wake na kumweleza ujumbe katika kifungu chepesi.
- Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotabiri na kufikia uamuzi wa mafunzo anayopata kwenye kifungu cha ufahamu.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi kujadili ujumbe na kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza kifaa cha kidijitali anachotumia kujifunzia.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi cha hadithi na kutumia msamiati kuhusu lishe bora, ujuzi wake wa kujikinga dhidi ya maradhi mbalimbali unapanuka.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma matini kuhusu suala lengwa kuhusu lishe bora.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufahamu na katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*.

Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala hili la lishe bora na masuala yanayofunzwa katika somo la *Environmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.3 Kuandika	3.3.1 Mpangilio wa Herufi Ndogo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mpangilio ufaao wa herufi ndogo katika maandishi, b) kuandika kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo, c) kuchangamkia kuandika vifungu kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo ili kufanikisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua mpangilio ufaao wa herufi ndogo katika maandishi kwenye kadi maneno, chati, daftari au kifaa cha kidijitali, ● kuwaonyesha wenzake mpangilio ufaao wa herufi ndogo kwenye kadi maneno, kitabu, chati au kifaa cha kidijitali, ● kunakili kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo akishirikiana na wenzake, ● kutumia kifaa cha kidijitali kuandika kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo, ● kutunga kifungu kuhusu suala lengwa akizingatia mpangilio unaofaa. 	Kwa nini ni vizuri kuandika herufi ndogo ipasavyo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kuandika akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu cha maneno akitumia kifaa cha kidijitali.
- Kujimini: mwanafunzi anapofaulu kuandika akizingatia mpangilio ufaao wa herufu ndogo.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuthamini maoni ya wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi.

Masuala mtambuko:

Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapowathamini wenzake kutoka jamii mbalimbali wanaposhirikiana kunakili kifungu wakizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya herufi ndogo katika uandishi katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala hili la lishe bora na masuala yanayofunzwa katika somo la Environmental Activities

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	3.4.1 Matumizi ya Huyo na Hao (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya huyo na hao katika kifungu, b) kutumia huyo na hao katika sentensi kwa usahihi, c) kuchangamkia matumizi ya huyo na hao katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya huyo na hao kwa kutumia nyenzo kama vile kadi maneno, mti maneno, kapu maneno au chati, ● kusilikiliza kifungu au wimbo kuhusu matumizi ya huyo na hao katika kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kutambua huyo na hao katika kifungu au wimbo aliosikiliza kwa kuongozwa na mwalimu, ● kusoma sentensi zenyet kudhihirisha matumizi ya huyo na hao kama vile: <i>mtoto huyo anakula chakula.</i> <i>Watoto hao wanakula chakula.</i> 	Ni maneno gani yatatumiwa kuonyesha mwenzako akiwa mbali kidogo?

			<ul style="list-style-type: none"> ● kuigiza vitendo vya kuwaashiria watu mbalimbali kwa kutumia huyo na hao, ● kumtungia mwenzake katika kikundi sentensi kwa kutumia huyu na hao, ● kuandika sentensi zinazodhiihirisha matumizi ya huyo na hao kama vile: <i>mtoto huyo anasoma watoto hao wanasoma</i> ● kujaza nafasi kwa kutumia huyo na hao akielekezwa na mwalimu. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia **huyo** na **hao**.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya **huyo** na **hao** akishirikiana na wenzake katika kikundi.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia huyo na **hao** kwa lugha fasaha.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi kurejelea watu wa familia yake kwa kutumia **huyo** na **hao** ipasavyo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia **huyo na hao**.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojojitlea kumshirikisha mzazi au mlezi wake katika kurejelea watu wa familia yake kwa kutumia maneno **huyu na hao**.

Masuala mtambuko:

Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza vitendo vya kuwaashiria watu wenye upungufu wa lishe bora kwa kutumia **huyo na hao**.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya vivumishi vya nafsi katika somo hili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activitie na Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala hili la lishe bora na masuala yanayofunzwa katika somo la *Environmental Activities*.

4.0 USAFIRI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.1 Kusikiliza na Kuzungumza	4.1.1 Matamshi Bora <i>Sauti; /ch/ na /dh/</i> (Vipindi 3)	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua silabi za sauti lengwa katika maneno, b) kutamka maneno yenyе silabi za sauti lengwa kwa ufasaha, c) kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya sauti lengwa akizingatia matamshi bora, d) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua silabi za sauti lengwa (/ch/ na /dh/) katika maneno kwenye kadi maneno, chati, mti maneno, sentensi, au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kushirikiana na kutumia kifaa cha kidijitali (<i>k.v. kupilta Programu ya Papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya silabi za sauti lengwa, ● kusikiliza maneno yenyе silabi za sauti lengwa yakisomwa na wenzake darasani kisha kutambua sauti hizo katika maneno hayo, ● kutamka maneno yenyе silabi za sauti lengwa ifaavyo akiwa peke yake, au na wenzake, ● kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya silabi za sauti lengwa kutoka kwa kitabu au kifaa cha kidijitali akiwa na wenzake, 	Je, ni maneno gani unayojuja yenyе sauti /ch/ na /dh/?

		<ul style="list-style-type: none"> kuimba wimbo akizingatia sauti lengwa kuhusu kuweka mazingira ya barabara safi. . 	
--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenyе sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali akisoma kifungu na kutamka sauti lengwa ipasavyo.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutamka sauti lengwa ipasavyo.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenyе silabi za sauti lengwa.
- Heshima: mwanafunzi anapothamini matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi.

Masuala mtambuko:

Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya sauti lengwa azingatie hatua za kiusalama.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usafiri na suala la *Evironmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.2 Kusoma	4.2.1 Kusoma kwa ufasaha <i>Sauti; /ch/, /dh/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika matini mbalimbali, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, f) kufurahia kusoma kifungu ipasvyo ili kufanikisha mawasiliano.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua sauti /ch/na /dh/ katika kadi maneno, mti maneno au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenyе sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, matamshi bora akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenyе sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, sauti inayosikika akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenyе sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kasi ifaayo (maneno 36 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi) akishirikiana na wenzake, • kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k akishirikiana na wenzake na kuzingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo, 	Je, ni mambo gani unazingatia kusoma kwa ufasaha?

		<ul style="list-style-type: none"> • kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo. 	
--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia matamshi ya sauti lengwa.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kusoma vifungu mbalimbali maishani.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi wakati wa shughuli za ujifunzaji.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi.
- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposoma kifungu chepesi kwa kutumia ishara zifaazo.

Masuala mtambuko:

Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka sehemu mbalimbali kusoma kifungu cha hadithi kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya kusoma kwa ufasaha anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la English *Language Activities* na Indigenous *Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usafiri na suala la Environmental *Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.3 Kuandika	4.3.1 Nafasi katika maandishi. (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nafasi kati ya maneno katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno katika sentensi kwa maandishi, c) kufurahia kuandika akizingatia nafasi kati ya maneno katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua nafasi kati ya maneno katika sentensi akishirikiana na wenzake, • kuwaonyesha wenzake nafasi kati ya maneno katika sentensi akishirikiana na wenzake, kuandika sentensi kuhusu suala lengwa akizingatia nafasi kati ya maneno, • kuwasomea wenzake sentensi alizozilandika kuhusu usafiri na usalama barabarani ili wazitolee maoni, • kutumia kifaa cha kidijitali kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno. 	Je, kwa nini tunatumia nafasi kati ya maneno katika sentensi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuonyesha nafasi kati ya maneno katika sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno kwa kutumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofanya mazoezi ya ziada ya kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.

Masuala mtambuko:

- Usalama wa watoto barabarani: mwanafunzi anapotunga sentensi sahili zinazohusu mada lengwa ya usafiri hasa usalama barabarani.
- Masuala ya fedha: mwanafunzi anapoandika vifungu kuusu matumizi ya fedha katika usafiri.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usafiri na suala la *Environmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.4 Sarufi	4.4.1 Umoja na Wingi: <i>Vifungu vya maneno</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi, b) kusoma vifungu vya maneno katika umoja na wingi, c) kuandika umoja na wingi wa vifungu vya maneno, d) kuchangamkia kutumia vifungu vya maneno katika umoja na wingi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi (<i>k.m basi hili - mabasi haya; safari hii - safari hizi; ndege hii - ndege hizi; baiskeli yangu - baiskeli zetu</i>), • kusoma vifungu vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akizingatia usafiri, • kuandika umoja na wingi wa vifungu vya maneno akishirikiana na wenzake, • kujaza nafasi zilizo wazi ili kukamilisha vifungu vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, 	Je, unapozungumzia umoja na wingi wa maneno au sentensi unamaanisha nini?

		<ul style="list-style-type: none"> • kushiriki katika mchezo wa kupanga kadi za vifungu nya maneno akiambatanisha umoja na wingi. 	
--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kuandika vifungu nya maneno akiwa na wenzake.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoeleza kuhusu vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotambua vifungu nya maneno katika umoja na wingi.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anaposoma kifungu na kutambua maneno ya umoja na wingi kuhusu suala lengwa kwenye kifaa cha kidijitali akizingatia hatua za kiusalama.
- Usalama wa watoto barabarani: wanapotunga sentensi kuhusu suala lengwa la usafiri.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha sarufi inayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usafiri na suala la *Environmental Activities*.

5.0 MNYAMA NIMPENDAYE

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.1 Kusikiliza na Kuzungumza	5.1.1 <i>Ufahamu wa Kusikiliza Hadithi</i> (Vipindi 3)	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua picha kuhusu suala lengwa, b) kutambua msamati wa suala lengwa uliotumiwa katika hadithi aliyoisikiliza, c) kujibu maswali kuhusu hadithi aliyoisikiliza, d) kueleza ujumbe wa hadithi aliyoisikiliza, e) kufurahia ufahamu wa kusikiliza. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua picha kutoka kwenye kitabu, chati, vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake, • kujadili picha kutoka kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, • kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi, • kusikiliza ufahamu kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au vyombo vya kidijitali, • kutambua msamati uliotumika katika ufahamu aliousikiliza akishirikiana na wenzake, • kujibu maswali yanayohusiana na ufahamu aliousikiliza, • kueleza maudhui ya ufahamu aliousikiliza akishirikiana na wenzake, 	Kusikiliza hadithi kwa makini kuna umuhimu gani?

		<ul style="list-style-type: none"> • kumsimulia mzazi au mlezi wake hadithi aliyoisikiliza kuhusu suala lengwa naye mzazi kumtolea maoni. 	
--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutambua picha na kujadili ujumbe katika kifungu cha ufahamu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vyta kidijitali katika kujifunzia.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotabiri yatakayotokea katika hadithi.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusoma kifungu darasani.
- Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vyta kidijitali darasani.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vyta kidijitali.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapomsimulia mzazi au mlezi hadithi aliyoisikiliza kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa.
- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anaposikiliza na kusikiliza ufahamu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusikiliza na kuzungumza anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mnyama nimpendaye na suala la *Evironmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.2 Kusoma	5.2.1 Kusoma Kwa Ufahamu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kusoma kifungu chepesi cha maneno 39-42 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>kondoo, mbuzi, ng'ombe,</i>) akishirikiana na wenzake, • kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake, • kutabiri ujumbe wa kifungu cha hadithi kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake, • kueleza mafunzo yanyotokana na kifungu chepesi cha hadithi akiwa na wenzake, • kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. • kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano.	Je, ni mambo gani yanayokusaidia kupata ujumbe kwenye vifungu vya ufahamu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi kusoma na kujadili ujumbe katika kifungu kuhusu suala lengwa.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhiriki katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya utunzaji wanyama: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi na kutambua msamiati kuhusu usalama wa wanyama.
- Umasikini: mwanafunzi anaposoma vifungu vinavyozungumzia kuhusu suala lengwa la mnyama nimpendaye.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufhamu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mnyama nimpendaye na suala la *Evironmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.3 Kuandika	5.3.1 Uakifishi: <i>Matumizi ya Kiulizi (Vipindi 3)</i>	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua kiulizi katika maandishi, b) kuandika kiulizi ipasavyo akizingatia umbo lake, c) kutumia kiulizi ipasavyo katika sentensi, d) kufurahia kutumia kiulizi katika maandishi ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua kiulizi katika maandishi kitabuni, kwenye kadi maneno, mti maneno na kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, • kuandika kiulizi ipasavyo akizingatia umbo lake, • kutumia kiulizi ipasavyo katika sentensi, • kutazama matumizi ya kiulizi kwenye vifaa vya kidijitali, • kuandika kiulizi akitumia kifaa cha kidijitali, • kuandika sentensi sahili akitumia kiulizi ipasavyo, • kumwonyesha mzazi au mlezi sentensi zenyе matumizi yafaayo ya kiulizi alizotunga ili ampe maoni yake . 	Je, alama ya kiulizi hutumika vipi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapowaeleza na kuwaonyesha wenzake kiulizi kilipotumiwa katika maneno na sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kiulizi katika sentensi akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotamani kuendelea kuandika kiulizi ipasavyo.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wanaposhiriki katika shughuli ya kuandika.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii na kitaifa: mwanafunzi anapowathamini wenzake kutoka jamii mbalimbali wanaposhirikiana kutambua na kutumia kiulizi ipasavyo.
- Usalama wa wanyama: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu usalama wa mnyama nimpendaye.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matumizi ya kiulizi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mnyama nimpendaye na suala la *Environmental Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.4 Sarufi	5.4.1 Matumizi ya -ako na -enu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi yafaayo ya -ako na -enu katika kifungu, b) kutumia -ako na -enu ipasavyo katika sentensi, c) kuthamini matumizi ya -ako na -enu katika mawasiliano ya kila siku.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusilikiliza kifungu au wimbo unaohusu matumizi ya -ako na -enu katika kifaa cha kidijitali, • kutambua matumizi ya -ako na -enu katika kadi za maneno, mti maneno, kapu maneno na vifaa halisi kwa kusaidiwa na mwalimu, • kumtungia mwenzake sentensi zenyne matumizi ya -ako na -enu, • kusikiliza sentensi zinazotungwa na wenzake zenyne matumizi ya -ako na -enu na kuzitolea maoni, • kuwasilisha sentensi zenyne kutumia maneno -ako na -enu, • kuandika sentensi zenyne -ako na -enu, • kujaza nafasi kwa kutumia -ako na -enu kwa kusaidiwa na mwalimu. 	Je,-ako na -enu hutumiwa wakati gani?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:				
<ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia -ako na -enu. • Kujihamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia -ako na -enu akishirikiana na wenzake katika kikundi. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia -ako na -enu kwa lugha fasaha. 				

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitelea kumtungia mwenzake sentensi akitumia **-ako** na **-enu**.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka maeneo tofauti tofauti kutunga sentensi zenyne matumizi yafaayo ya **-ako** na **-enu** akizingatia mada lengwa.
- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu mnyama nimpendaye.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matumizi ya -ako na -enu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mnyama nimpendaye na suala la *Environmental Activities*.

6.0 UKOO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.1 Kusikiliza na Kuzungumza	6.1.1 Matamshi Bora: <i>Sauti:/ny/ na /ng/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua silabi za sauti lengwa ipasavyo katika maneno na sentensi, b) kutamka maneno na sentensi zenyne silabi za sauti lengwa kwa ufasaha, c) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua silabi za sauti lengwa (/ny/ na /ng/) katika matini mbalimbali kama vile kadi za maneno, chati, mti maneno, au kifaa cha kidijitali, ● kusikiliza maneno zenyne silabi za sauti lengwa yakinakwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali akizingatia suala lengwa, ● kutamka maneno aliyosikiliza pamoja na mwalimu, kisha kuyatamka akishirikiana na mwenzake kuhusu suala lengwa, ● kuambatanisha silabi ili kusoma maneno yanayotokana na sauti lengwa, ● kusikiliza kwa makini sentensi zenyne maneno zenyne silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au 	Je, unajua kutamka maneno yapi zenyne sauti /ny/ na /ng/?

			<p>kutoka kifaa cha kidijitali na kutambua sauti lengwa kuhusu suala lengwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kujirekodi akisoma sentensi zilizo na maneno yeny sauti lengwa, akishirikiana na wenzake ajisikilize ili kutathmini matamshi bora, ● kushiriki katika tamasha za mashairi na nyimbo au hafla shulenili aimarishe matamshi yake kwa kusaidiwa na mwalimu, ● kutumia maneno ya silabi za sauti lengwa kuwasiliana na mzazi au mlezi wake. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa Kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yeny sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapo jirekodi akisoma sentensi na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa.
- Kuji amini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo na anapo jirekodi.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenyе silabi za sauti lengwa.
- Heshima: mwanafunzi anapothamini matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika tamasha za muziki zenyе asili ya jamii mbalimbali anakupa matamshi bora na talanta yake.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anaposoma maneno yanayolenga suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matamshi bora anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.2 Kusoma	6.2.1 Kusoma kwa Ufasaha <i>Sauti: /ny/ na</i> <i>/ng/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 39 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, 	Je, unajua maneno yapi yaliyo na silabi za sauti /ny/,na /ng/?

			<ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali akishirikirikiana wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi ifaayo na ishara zifaazo kuhusu suala lengwa, ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua sauti lengwa na kusoma kifungu kwa ufasaha.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake kwenye kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vyta kidijitali anavyotumia kujifunzia.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma darasani.

Masuala mtambuko:

- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kusoma kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa akizingtia matamshi bora, kasi ifaayo, sauti inayosikika na ishara zifaazo.
- Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposoma matini kuhusu suala lengwa la ukoo.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufasaha anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la English Language Activities na Indigenous Language Activities.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.3 Kuandika	6.3.1 Tahajia Imla <i>Sauti: /ny/ na /ng/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye maandishi kwa kuzingatia sauti lengwa, b) kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kwa kuzingatia silabi za sauti lengwa, c) kuandika sentensi sahili kwa kuzingatia silabi za sauti lengwa, d) kufurahia kuandika ipasavyo maneno na sentensi kutokana na imla.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye maandishi akizingatia sauti lengwa, ● kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kitabuni au katika kifaa cha kidijitali akizingatia sauti lengwa, ● kushirikiana na wenzake kuandika maneno mepesi ya silabi tatu akizingatia sauti lengwa na suala lengwa, ● kushiriki mchezo wa kuandika maneno na sentensi za imla na wenzake, ● kuwasilishia wenzake maneno ya imla ili kuyaandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali, ● kuandika maneno atakayosomewa na wenzake daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali, 	Je, kwa nini tunahitaji kusikiliza kwa makini tunaposomewa maneno ya kuandika?

		<ul style="list-style-type: none"> kuandika daftarini sentensi sahili walizotunga na kumpa mwenzake ili azitolee maoni, kisha mwalimu azisahihishe, 	
--	--	--	--

Umilisi wa mimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwwasilishia wenzake maneno mepesi ya imla na kuyaandika.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika imla akitumia kifaa cha kidijitali.
- Kujiamini: anapotunga sentensi sahili na kuziandika katika daftari ili zisahihishwe na wenzake, pamoja na mwalimu

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya vikundi.

Masuala mtambuko:

- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotangamana na wenzake darasani katika kuandika maneno na sentensi za imla kuhusu ukoo.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu ukoo na masuala kuhusu watoto.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika imla anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	6.4.1 Matumizi ya -refu, - kubwa, - tamu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya -refu, -kubwa na - tamu katika sentensi b) kutumia -refu, -kubwa na-tamu katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia -refu, -kubwa na - tamu – katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya -refu, -kubwa, -tamu kwa kurejelea vitu katika mazingira yake kutoka kwa kitabu, au vifaa vyya kidijitali akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, ● kusikiliza matumizi ya -refu, -kubwa, -tamu kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa, wenzake na kwa kifaa cha kidijitali, ● kusoma sentensi zinazotumia maneno -refu, -kubwa, -tamu zinazolenga suala lengwa, ● kutumia -refu, -kubwa, -tamu akiwa na wenzake katika kikundi kurejelea vitu katika mazingira yake kuhusu suala lengwa, ● kukamilisha sentensi zenye matumizi ya -refu, -kubwa, -tamu, ● kujaza nafasi zilizo wazi kwa kutumia -refu, -kubwa na - tamu katika sentensi kuhusu suala lengwa, 	Je, ni maneno kama gani unayoweza kutumia kuelezea sifa za kitu?

		<ul style="list-style-type: none"> kuwasiliana na mlezi au mzazi kwa kutumia-refu , - kubwa na -tamu kuelezea vifaa kuhusu suala lengwa. 	
--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapotumia **-refu**, **-kubwa**, **-tamu** akiwa na wenzake katika kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusikiliza matumizi ya-**refu**, **- kubwa**, **na -tamu**.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia **-refu**, **-kubwa**, **-tamu** akiwa na mzazi au mlezi nyumbani.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia **-refu**, **-kubwa**, **na-tamu**.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kwa heshima katika shughuli za kikundi.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya vikundi.

Masuala mtambuko:

- Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akishirikiana na wenzake akizingatia mazingira ya nyumbani.
- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotunga sentensi zinazolenga suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kutumia lugha usahihi kisarufi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

7.0 SEBULENI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	7.1.1 Maagizo <i>Maagizo ya hatua mbili.</i> (Vipindi 3)	<p>Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua maagizo mepesi ya hatua mbili yanapotolewa katika miktadha mbalimbali, b) kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili yanayotumiwa katika miktadha mbalimbali, c) kuchangamkia maagizo katika maisha ya kila siku. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maagizo ya hatua mbili, ● kutazama video ya jinsi ya kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili kwa kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa, ● kushiriki katika kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili, ● kufafanua umuhimu wa maagizo, ● kuimba nyimbo na kukariri mashairi yanayohusu maagizo kuhusu suala lengwa. 	Kufuata maagizo kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala na wenzake wakati wa ujifunzaji katika kikundi.
- Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotoa na kufuata maagizo kulingana na yanavyotolewa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhiriki kuimba nyimbo na pia kukariri mashairi kuhusu maagizo.

Maadili:

- Amani: mwanafunzi anapofanya maigizo katika kikundi na wenzake kwa utulivu.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anapomtolea mwenzake maagizo yafaayo.
- Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake katika kikundi kwa upole na kuelewana.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kutazama video ya jinsi ya kutoa na kufuata maagizo ya hatua mbili kwenye kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa.
- Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposikiliza vifungu kuhusu sebuleni na vifaa vya sebuleni.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kufuata maagizo anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.2 Kusoma	7.2.1 Kusoma Kwa Ufahamu: Kifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 43-46 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>runinga, kochi, meza, radio</i>) akishirikiana na wenzake, ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake, ● kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. 	Je, tunawezaje kupata ujumbe katika ufahamu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa veya kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomtajia mzazi au mlezi vitu vinavyopatikana sebuleni mwao kwa kutumia msamiati aliojifunza.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanapotangamana katika shughuli za kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa upendo katika shughuli mbalimbali za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapoeleza wenzake kuhusu vitu veya sebuleni.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi na kutambua msamiati wa wa swala lengwa kama zulia, kochi, viti na jinsi ya kuviweka safi ili kuweza kujikinga na maradhi.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma ufahamu kuhusu sebuleni na vifaa veya sebuleni.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufasaha anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.3 Kuandika	7.3.1 Uhariri: Vipengele katika Uhariri (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele veya kuhariri katika maandishi kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, b) kuhariri maandishi yake baada ya kuyaandika, kufurahia kuhariri maandishi baada ya kuyaandika ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua vipengele veya kuhariri katika maandishi kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kuandika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi daftarin au kwenye kifaa cha kidijitali, ● kujadiliana na wenzake kuhusu vipengele veya kuzingatia katika uhariri, ● kuipitia kazi yake baada ya kuiandika ili kuhariri tahajia, nafasi baina ya sauti na maneno pamoja na viakifishi kuhusu suala lengwa, ● kushirikiana na wenzake kuhariri kazi aliyoandika, ● kumwonyesha mzazi au mlezi kifungu alichohariri ili ampe maoni yake. 	Je, kwa nini ni vizuri kusoma kazi ulioandika na kuirekebisha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwaonyesha wenzake nafasi baina ya maneno katika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuhariri kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi akizingatia nafasi ipasavyo.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli ya kuhaniri kifungu cha maneno mawili na sentensi fupi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapoandika kifungu kifupi kuhusu shughuli zinazofanywa na familia yao wanapojumuika sebuleni.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika kifungu kuhusu sebuleni na vifaa vya sebuleni.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuhaniri anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.4 Sarufi	7.4.1 <i>Ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi katika sentensi, b) kutumia ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi katika sentensi kwa usahihi, c) kuchangamkia matumizi ya ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi, katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi, katika kadi maneno, mti maneno kuhusu suala lengwa, • kusikiliza kifungu au wimbo kuhusu ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi kwenye kifaa cha kidijitali, • kushirikiana na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi katika nafsi ya pili, umoja na wingi kuhusu suala lengwa, kwa mfano: <i>wewe - ulisoma – wewe hukusoma</i>, • kutunga sentensi zinazoashiria ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi kuhusu suala lengwa kwa kusaidiwa na mwalmu, • kufanya zoezi la kujaza nafasi kwa kutumia nafsi ya pili, umoja na wingi, kwenye kifaa cha kidijitali, 	Ukanushaji wa sentensi katika umoja na wingi unahusu nini?

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizokanusha katika nafsi ya pili, umoja na wingi ili ampe maoni. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kumtungia mwenzake sentensi katika kikundi kwa kutumia nafsi ya pili umoja na wingi.
- Kujimini: mwanafunzi anapoigiza vitendo vinavyoashiria nafsi ya pili umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposikiliza kifungu au wimbo kuhusu ukasho wa nafsi ya pili umoja na wingi kwenye kifaa cha kidijitali.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi zinazoashiria ukasho wa nafsi ya pili umoja na wingi.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake wanapotungiana sentensi kwenye kikundi kwa kutumia ukasho wa nafsi ya pili umoja na wingi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi zilizo katika nafsi ya pili umoja na wingi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapofanya shughuli ya ukasho wa nafsi ya pili katika umoja na wingi kuhusu suala lengwa akizingatia hatua za kiusalama katika mtandao.
- Utunzi na usalama watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nafsi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

8.0 USALAMA WANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwaa
8.1 Kusikiliza na Kuzungumza	8.1.1 Matamshi Bora <i>Sauti: /sh/, /th/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno na sentensi zenyе sauti lengwa, b) kutamka maneno na sentensi za sauti lengwa kwa ufasaha, c) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua silabi za sauti lengwa katika matini mbalimbali kama vile kadi maneno, chati, mti maneno, au kifaa cha kidijitali, ● kusikiliza maneno zenyе silabi za sauti lengwa yakinakwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, ● kutamka maneno aliyosikiliza pamoja na mwalimu na mwishowe kutamka akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, ● kusikiliza kwa makini sentensi zenyе sauti lengwa na zinazolenga suala lengwa zikitamkwa 	Unajua kutamka maneno gani zenyе sauti /sh/ na /th/?

			<p>na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali na kuzitambua,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza na kusimulia kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa (<i>k.v usalama wangu na jinsi ya kudumisha usalama barabaran</i>), ● kujirekodi akisoma hadithi zilizo na maneno na sentensi zenyе sauti lengwa na kujisikiliza na wenzake ili kutathmini matamshi bora. 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenyе sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisimulia kifungu na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo.

Maadili:

- Umoja: wanafunzi wanaposhirikiana katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenyе silabi za sauti lengwa.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi.

Masuala mtambuko:

- Utunzi wa usalama wa watoto: mwanafunzi anaposikilia kifungu cha hadithi kinacholenga mada lengwa na kutambua maneno yenyе sauti /sh/na /th/.
- Magonjwa yanayosababishwa na mitindo ya maisha: mwanafunzi anaposikiliza kifungu kinacholenga suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matamshi bora anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.2 Kusoma	8.2.1 Kusoma kwa ufasaha <i>Sauti: /sh/ na /th/ (Vipindi 3)</i>	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua sauti katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 42 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu cha hadithi kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijtali, akishirikiana na wenzake kuhusu usalama wangu na jinsi ya 	Je, unajua kusoma maneno gani yenye sauti /sh/ na /th/?

			kudumisha usalama barabarani, akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo.	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika ujifunzaji.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kusoma sentensi na vifungu mbalimbali vyenye sauti lengwa.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake kwenye kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia.

Masuala mtambuko:

- Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu kinachohusu suala lengwa, anakuza ujuzi wake kuhusu masuala ya usalama.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma vifungu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.3 Kuandika	8.3.1 Tahajia (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia tahajia sahihi za maneno, c) kufurahia kutumia tahajia sahihi katika maandishi.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali, • kushirikiana na wenzake kujadili kuhusu tahajia sahihi ya maneno kwenye kifungu kitabuni au kifaa cha kidijitali, • kuandika sentensi kuhusu suala lengwa akizingatia tahajia sahihi za maneno, • kurekebisha sentensi akizingatia tahajia sahihi, • kujaza nafasi kwenye kifungu akizingatia tahajia sahihi kuhusu suala lengwa, • kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizotunga akizingatia tahajia sahihi ili ampe maoni. 	Je, kwa nini ni vizuri kuandika maneno kwa kuzingatia tahajia ifaayo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuchangia kikamilifu katika kutambua na kuandika akizingatia tahajia sahihi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika sentensi zinazozingatia tahajia akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kutumia tahajia sahihi katika sentensi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Usalama wa watoto barabarani: mwanafunzi anapotambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akizingatia mada lengwa.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya tahajia anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwā	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.4 Sarufi	8.4.1 Matumizi ya huu na hii (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua huu na hii katika vifungu, a) kutumia huu na hii kutajia vitu katika mazingira yake, b) kuchangamkia matumizi ya huu na hii katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno huu na hii kwa kutumia nyenzo kama vile kadi maneno, mti maneno, chati au kifaa cha kidijitali, ● kusoma vifungu vinavyojumuisha huu na hii, ● kuonyesha vitu mbalimbali kuhusu suala lengwa kama vile miti na kuvitungia sentensi katika kikundi (k.m <i>Mti huu – miti hii</i>,) ● kukamilisha vifungu vyenye nafasi kwa kutumia huu na hii akishirikiana na wenzake, ● kutunga sentensi akitumia huu na hii na zinazolenga suala lengwa, kuandika vifungu akitumia huu na hii kutokana na picha. 	Ni vitu gani unavyoweza kurejelea kwa kutumia maneno huu na hii ?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua maneno **huu** na **hii** na kutunga sentensi akiyatulia.
- Hamu ya ujifunzaji: anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kurejelea vitu vinavyopatikana nyumbani kwa kutumia maneno **huu** na **hii** ipasavyo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia kujifunzia.

Maadili:

Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutunga sentensi.

Masuala mtambuko:

- Magonjwa ya kuambukizwa na yasiyoambukizwa: mwanafunzi anapoandika kifungu chepesi kuhusu usalama wangu akitumia **huu** na **hii** kutokana na picha ipasavyo.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya sarufi kuhusu vionyeshi anavyojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

9.0 HOSPITALINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.1 Kusikiliza na Kuzungumza	9.1.1 Mazungumzo ya papo kwa hapo. (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kuonyesha ufahamu wa suala linalozungumziwa, b) kuzingatia matamshi bora anapozungumza, c) kujieleza kwa ufasaha wakati wa kuzungumza, kutumia viziada lugha ipasavyo wakati wa kuzungumza, d) kufurahia kutoa mazungumzo ya papo kwa hapo ili kujenga ufasaha wa kuzungumza.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kuonyesha ufahamu wa suala lengwa kwa kulieleza ipasavyo, ● kusikiliza mgeni mwalikwa au mwalimu, wakizungumza, ● kushirikiana na wenzake kusikiliza mazungumzo kwenye kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa, ● kuzungumza kwa kutamka ipasavyo sauti na maneno, ● kujieleza kwa ufasaha anapozungumza kwa kutumia lugha inayoleweka kuhusu suala lengwa, kutumia sauti ipasavyo kwa kuzingatia sauti inayosikika, kasi ya kuzungumza, toni pamoja na udhibiti wa upumuaji na viungo vyaa kutamka, ● kuzungumza akitumia ipasavyo viziada lugha kama vile muktadha wa mazungumzo, 	Tunazingatia mambo gani tunapozungumza papo kwa hapo?

			<p>ishara za uso, mikono mtuo, mkao wa mwili, utazamaji hadhira kuhusu suala lengwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kushirikiana na wenzake kuwasilisha mazungumzo ya papo kwa hapo wakiwa na wenzake, au wakati wa mazungumzo ya hadhara katika tamasha za muziki. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuwasilisha hoja zake.
- Kujamini: mwanafunzi anapofanikiwa kuwasilisha mazungumzo yake ifaavyo mbele ya wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza mazungumzo kuhusu suala lengwa,
- Uraia: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anapowapatia wenzake nafasi kushiriki katika majadiliano.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali na kukitunza ipasavyo.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kusikiliza mazungumzo yanayohusu afya na jinsi ya kuepuka maradhi mbalimbali.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposikiliza mazungumzo kuhusu suala lengwa

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya mazungumzo ya papo kwaa hapo anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.2 Kusoma	9.2.1 Kusoma kwa ufahamu <i>Kusoma kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 47 - 50 na kutambua msamati wa suala lengwa (<i>dawa, sindano, kitanda</i>) akishirikiana na wenzake, ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akiwa peke yake, au na wenzake, ● kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake, ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma, 	Je, ukitaka kupata ujumbe kwenye kifungu unazingatia nini?

		<ul style="list-style-type: none"> • kutumia msamati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. 	
--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili ujumbe na mafunzo katika kifungu cha ufahamu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomhadithia mzazi au mlezi kifungu alichokisoma shulenii kuhusu suala lengwa.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wanaposhiriki katika shughuli za kikundi.
- Upendo: mwanafunzi anapowajali wenzake katika kikundi na kuwapa nafasi ya kushiriki.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi cha ufahamu kuhusu suala lengwa.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufahamu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.3 Kuandika	9.3.1 Kuandika Kifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua suala la kuandikia kifungu, b) kuandika kifungu kifupi kutokana na mazingira yake, c) kufurahia kuandika kifungu ili kujieleza.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua suala la kuandikia kwa kulijadiliana na wenzake darasani, • kutazama picha kuhusu suala lengwa ili kupata habari za kuandikia, • kuwaelekeza wenzake kuhusu atakachoandikia akiwa na wenzake, • kusikiliza wenzake wakieleza kuhusu jambo au suala watakaloandikia kuhusu suala lengwa, • kuandika kifungu kifupi cha sentensi moja au zaidi chenye maelezo yanayoolewaka kuhusu suala lengwa, • kuawasilishia wenzake kifungu alichoandika ili wakitolee maoni, • kumsomea mzazi au mlezi kifungu alichokiandika na kumweleza suala aliloandikia ili ampe maoni. 	Je, unaongozwa na mambo gani unapotaka kuandika kifungu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili kuhusu suala la kuandikia.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kutumia kifaa cha kidijitali kuandika kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kujadili suala analoliandikia.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anapoandika kifungu kifupi kutokana na mazingira yanayohusu suala lengwa.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapoandika kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika kifungu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

9.0 HOSPITALINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilopendekezwa
9.4 Sarufi	9.4.1 Matumizi ya Vizuri na Vibaya, polepole na Haraka. (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi yafaayo ya vizuri na vibaya, polepole na haraka katika kifungu, b) kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka katika sentensi, c) kuchangamkia matumizi ya vizuri na vibaya katika kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka katika nyenzo kama vile kadi za majina, kapu maneno, mti maneno au chati au kwenye kifaa cha kidijitali, • kuigiza vitendo mbalimbali kwa kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka, • kuandika sentensi zinazojumuisha vizuri na vibaya, polepole na haraka, • kujaza nafasi kwa kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka akizingatia suala lengwa kwa kusaidiwa na mwalimu. 	Unatumia maneno yapi kuelezea jinsi watu wanavyofanya vitendo?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:				
<ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia vizuri na vibaya, polepole na haraka. • Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka akishirikiana na wenzake katika kikundi. 				

- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia **vizuri na vibaya, polepole na haraka**.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapowasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia vielezi **vizuri na vibaya, polepole na haraka** kurejelea vitendo anavyofanya nyumbani.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia **vizuri na vibaya, polepole na haraka**.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojoitolea kuwasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia vielezi **vizuri na vibaya, polepole na haraka** kurejelea vitendo anavyofanya nyumbani.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anapotumia **vizuri na vibaya, polepole na haraka** kutunga sentensi akizingatia suala lengwa.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kuzingatia suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kutumia maneno ya sarufi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

10.0 HALI YA ANGA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.1 Kusikiliza na Kuzungumza	10.1.1 Matamshi Bora <i>Alfabeti ya Kiswahili.</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili, b) kutamka maneno yenyé silabi za sauti mbalimbali za Kiswahili kwa ufasaha, c) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sauti za alfabeti ya Kiswahili katika matini mbalimbali au kifaa cha kidijitali, ● kusikiliza maneno yenyé silabi za sauti mbalimbali za Kiswahili yakinamka na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali yanayolenga suala lengwa, ● kutamka pamoja na mwalimu maneno aliyosikiliza, kisha ayaseme akishirikiana na wenzake akilenga suala lengwa, ● kuunganisha silabi ili kusoma maneno yanayotokana na sauti mbalimbali, ● kujirekodi akisoma maneno yenyé sauti mbalimbali za Kiswahili na kujisikiliza na wenzake ili kutathmini matamshi bora. 	Unazingatia nini kutamka sauti za Kiswahili kikamilifu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenyе sauti mbalimbali.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisoma kifungu na kutambua jinsi alivyotamka sauti mbalimbali.
- Kujamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka maneno yenyе silabi za sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotambua sauti za alfabeti ya Kiswahili katika matini mbalimbali kuhusu suala lengwa.
- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotumia maneno yanayolenga suala mtambuko.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matamshi bora anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.2 Kusoma	10.2.1 Kusoma kwa ufasaha <i>Kusoma kifungu.</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia sauti inayosikika, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo,	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sauti mbalimbali za Kiswahili katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi kwenye kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa sauti inayosikika akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 45 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akishirikiana na wenzake, 	Kusoma kifungu kwa ufasaha unazingatia mambo gani?

		<p>f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kuwawasilishia hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo, ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi alichosoma shulenii kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi na ishara zifaazo. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua sauti lengwa na kusoma kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuwasilisha kifungu cha hadithi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomosomea mzazi au mlezi kifungu chepesi walichosoma shulenii kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi na ishara zifaazo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli za kikundi.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo.
- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anaposoma vifungu vinavyolenga suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufasaha anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	10.3.1 Maneno Na Sentensi (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye matini mbalimbali, b) kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu yanayohusu suala lengwa, c) kuandika sentensi fupi zinazohusu suala lengwa, d) kufurahia kuandika ipasavyo maneno na sentensi kutokana na imla.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye matini mbalimbali, • kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kitabuni au katika kifaa cha kidijitali, • kushirikiana na wenzake kuandika maneno mepesi ya silabi tatu, • kushiriki mchezo wa kuandika maneno na sentensi za imla zinayolenga suala lengwa akiwa na wenzake • kuwawasilishia wenzake maneno ya imla ili kuyaandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali, • kuandika maneno atakayosomewa na wenzake daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali, • kuandika daftarini sentensi sahili walizotunga zinazolenga suala lengwa. 	Sentensi sahili ni sentensi za aina gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua maneno ya silabi tatu katika sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika maneno atakayosomewa na wenzake
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoandika sentensi za imla akishirikiana na mzazi au mlezi kwenye kifaa cha kidijitali na kuwatumia wenzake mtandaoni.
- Ubunifu: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuunda sentensi nyepesi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika ujifunzaji.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapoandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu yanayohusu suala lengwa.
- Magonjwa ya kuambukizwa na yasiyoyakuambukizwa: mwanafunzi anapoandika sentensi na kifungu kuhusu suala lengwa

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi kuandika maneno na sentensi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.4 Sarufi	10.4.1 Vinyume vyat Vitendo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vinyume vyat vitendo katika sentensi mbalimbali, b) kutumia majina ya vinyume vyat vitendo katika sentensi, c) kuchangamkia kutumia majina ya vinyume vyat vitendo katika mawasiliano ya kila siku.	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua vinyume vyat vitendo katika kadi maneno, kapu maneno, kifungu, chati, kitabu au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake akizingatia suala lengwa, ● kusikiliza sentensi zenyet vinyume vyat vitendo zikisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vyat kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kusoma vinyume vyat vitendo katika sentensi vinavyohusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kuigiza vinyume vyat vitendo vilivyotumiwa katika sentensi akiwa na wenzake, ● kukamilisha sentensi akitumia vinyume vyat vitendo akishirikiana na wenzake, ● kutunga sentensi akitumia vinyume vyat vitendo na kuzijadili na wenzake ili kuzitolea maoni, 	Je, vinyume vyat vitendo huwa vinahusu nini?

		<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizotunga kwa kutumia vinyume vya vitendo ili ampe maoni. 	
--	--	---	--

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vinyume vya vitendo katika sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya teknolojia kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo.
- Ubunifu: anapoigiza matumizi ya vinyume vya vitendo mbalimbali.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali kuigiza vinyume vya vitendo vilivyotumika katika sentensi
- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vinyume vya vitendo vinavyohusiana na hali ya anga.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vinyume anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

MWONGOZO ULIOPENDEKEZWA WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA

MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kutumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano. <i>(kuketi, kusimama na ishara za uso)</i>	Anatumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati.	Anatumia ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili kwa kusaidiwa.
Kuweza kuwasiliana kwa kuzingatia matamshi bora <i>(matamshi ya sauti zinazokaribiana: Sauti /p/, /f/, /v/, /ch/, /ny/, /ng/, /sh/, /th/ na alfabeti ya Kiswahili.</i>	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa kila wakati.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa kwa kuelekezwa.
Kuweza kuzungumza na kujieleza kwa ufasaha <i>Matamshi, kiimbo na kusikika)</i>	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia matamshi bora, kiimbo na sauti inayosikika katika miktadha mbalimbali.	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia matamshi bora, kiimbo na sauti inayosikika.	Anazungumza na kujieleza bila ufasaha na kuzingatia baadhi ya matamshi bora, kiimbo na sauti.	Anazungumza na kujieleza bila ufasaha na kuzingatia baadhi ya matamshi bora, kiimbo na sauti kwa kusaidiwa.

Kuweza kusikiliza na kujibu ipasavyo <i>(msamiati wa heshima, adabu, maamkuzi, maagano.)</i>	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu kwa wepesi.	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu kwa kuelekezwa.
Kuweza kutoa ujumbe katika hadithi. <i>(msamiati, ujumbe katika hadithi)</i>	Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu kwa utendeti.	Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.	Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu..	Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu kwa kusaidiwa.

MADA: KUSOMA

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa uketo.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa kuelekezwa.
Kuweza kusoma kwa ufhamu - Vifungu. (ujumbe, msamiati)	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati kila wakati.	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati kwa kusaidiwa.
Kuweza kusoma kwa ufasaha. <i>(matamshi bora, kiwango kifaacho cha sauti, kasi ifaayo, ishara zifaazo akizingatia sauti lengwa.)</i> <i>(/p/, /f/, /v/), /ch/, (/ny/ /ng/), (/sh/, /th/)</i>	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha kikamilifu.	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha kwa kuelekezwa.

MADA: KUANDIKA

Viwango Vigezo	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Mbali na matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kuandika. (<i>kuketi wima, kushika kalamu, ipasavyo, kuandika kutoka kushoto hadi kulia n.k)</i>	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika kila wakati.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika kwa kusaidiwa.
kuweza kuandika kwa hati nzuri sentensi na kifungu kifupi kwa kuzingatia tahajia na hati nadhifu. <i>(herufii ndogo, herufi kubwa)</i>	Anaan Anaandika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia kila wakati.	Anaandika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia kwa kusaidiwa.
kuweza kuzingatia muundo na mtindo wa kuandika na kuhariri sentensi au matini (<i>uakifishaji ufaao</i>)	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kila wakati.	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kwa kusaidiwa.

MADA: SARUFI

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kutambua na kutumia maneno mbalimbali katika lugha ya Kiswahili. <i>(wewe na nyinyi , huyo na hao, huyu na hawa, ako na enu, refu na kubwa, tamu, vizuri na vibaya, polepole na haraka)</i>	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika matini kwa kina.	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya maneno katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya maneno katika matini kwa kuongozwa.
Kuweza kutambua vinyume vyta maneno na kuvitumia katika neno. <i>(Vinyume vyta vitenzi)</i>	Anatambua vinyume vyta maneno na kuvitumia katika neno kwa utendeti.	Anatambua vinyume vyta maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vyta baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vyta baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno kwa kusaidiwa.
Kuweza kutambua na kutumia umoja na wingi wa maneno na vifungu vyta maneno.vya maneno. <i>(umoja, wingi)</i>	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa maneno kwa utendeti.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa maneno.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa baadhi ya maneno maneno.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa baadhi ya maneno maneno kwa kuelekezwa.

Kuweza kutambua ukanusho wa nafsi ya pili, uakifishaji unaofaa na vinyume vyatitenzi. <i>(ukashaji wa nafsi ya pili, vinyume vyatitenzi)</i>	Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili, na vinyume vyatitenzi kwa wepesi.	Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vyatitenzi kwa wepesi.	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vyatitenzi.	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vyatitenzi kwa kusaidiwa
---	---	--	---	--